

дітей-інвалідів та їх сімей з небезпечних зон. Сьогодні організація розробила систему евакуації та розширила можливості її проведення, щоб мати можливість врятувати більше людей та доставити їх в безпечніші регіони України. За роки діяльності організація створила понад 20 проєктів [5].

«Ukraine is a capital of great people» – промовляє один з найпопулярніших слоганів у соціальних мережах. І це дійсно так. Адже з початком повномасштабного вторгнення українці стали на захист своєї держави, почали організовувати благодійні фонди та організації, щоб підтримати Збройні сили, інші військові організації та допомогти тим співгромадянам, які найбільше постраждали під час війни.

Література:

1. Що таке благодійний фонд і благодійна організація — Юридична компанія ENTIRE. URL: <https://entire.com.ua/uk/news/674-shcho-take-blahodiinyi-fond-i-blahodiina-orhanizatsiia.html>
2. Топ-7 благодійних організацій України — Інформаційне агентство Вголос/Vgolos URL: <https://vgolos.ua/news/top-7-blagodiynih-organizacij-ukrayini-1428137.html>
3. Фонд Сергія Притули URL: <https://prytulafoundation.org/>
4. UNITED24 - The initiative of the President of Ukraine URL: <https://u24.gov.ua/uk>
5. Razom – Together we are Ukraine URL: <https://www.razomforukraine.org/ua/homeua/>

Бзова К.А.,
курсант 2 курсу 212 н/г ННІ №1 НАВС,
Стрельченко О.Г.,

*доктор юридичних наук, професор, професор кафедри
публічного управління та адміністрування НАВС*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ШКЛУВАННЯ, В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Забезпечення та захист прав і свобод людини є першочерговим обов'язком держав. «Людина, її життя і здоров'я, її честь і гідність, її недоторканість і її безпека визнаються в державі найвищою соціальною цінністю» [1]. Забезпечення прав і свобод громадян має важливе значення в період дії особливих правових режимів, тобто коли виникають різноманітні ситуації надзвичайного характеру, коли з тих чи інших причин стає неможливим повноцінне функціонування нашого суспільства і держави, особливо це важливо, коли Зважаючи на те, що останнім часом в Україні відбуваються безпрецедентні події, насамперед, з окупації території АР Крим та проведення антитерористичної/антитерористичної операції у східних областях України, 2022 У травні військова агресія Російської Федерації та введення воєнного стану на території України, як найбільш вразливої категорії в умовах воєнного стану, загострюється питання захисту прав та свобод дітей.

На жаль, починаючи з 2014 року, діти стали свідками не лише війни, розрухи та смерті, але й важких психологічних та фізичних травм. «Діти брали участь у бойових діях, деякі зазнавали фізичного та сексуального насильства, були випадки примусового переміщення та депортації до Російської Федерації» [2]. Порушені права дітей необхідно відновлювати та захищати за допомогою національних та міжнародних організацій. Вищезазначене визначить важливість і актуальність обраної теми. Озираючись на історію міжнародно-правового регулювання у сфері захисту прав

дитини, зазначимо, що вже в 1923 році була створена Ліга Націй, а в 1924 році Ліга Націй прийняла Загальну Женевську декларацію.

Уповноважений з прав людини неодноразово звертався до Комісії ООН з прав дитини, Комісії ООН з прав людини та Глобального альянсу національних правозахисних інституцій (GANHRI) з проханням втрутитися в ситуацію. Про подальше незаконне усиновлення на території України та українських дітей-громадян-агресорів, а також Комісію ООН з розслідування порушень прав людини та експерти, складені країнами-учасницями ОБСЄ для врахування фактів, зазначених Місії. Порушення прав дитини. Проте станом на липень 2022 року відомо лише про 46 випадків репатріації дітей не з РФ, а з тимчасово окупованих територій України [8]. Варто зазначити, що на сьогодні зафіксовано лише 5097 звернень щодо цього міжнародного злочину. Відповідно до ст. Згідно зі статтею 32 Закону України «Про охорону дитинства» держава має повноваження щодо розшуку та повернення в Україну дітей, які були незаконно вивезені за кордон, у тому числі у зв'язку з воєнними діями та збройними конфліктами. можливі заходи [9].

Слід зазначити, що до повномасштабного вторгнення в Україні діяла розгалужена система органів державної влади. До її повноважень входили питання, пов'язані із захистом прав дітей (6 міністерств, муніципалітети та місцеві адміністрації). Проте єдиного центрального органу правопорядку, який би захищав права дитини, немає, і, за словами К. Рашевської, «бюрократичний хаос, перешкоджання процесу усиновлення, встановлення опіки та опіки, будинки престарілих призвели до ведення обліку дітей, які проживають в них[8] Для безпосередньої координації з центральними та місцевими органами влади буде створено Координаційний штаб з питань захисту прав. та евакуації під час воєнного стану для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей

віком до 18 років, які проживають або навчаються у закладах різного типу, у тому числі дитячих, безпечні умови місцеві органи влади щодо створення та забезпечення прав інвалідів. діти, які не мають такого статусу, але проживають або перебувають на обліку в різних типах закладів, у тому числі діти-інваліди; діти сімейного виховання, які вирости з ним.

Діти з прийомних сімей [10]. Проте з незрозумілих причин сферу депортації та примусової депортації неповнолітніх було виключено з її повноважень і передано до повноважень Ради з питань, пов'язаних із життям і безпекою дітей під час та після війни [8]. "Зараз, як повідомила офіційний радник Президента України з питань прав дитини та оздоровлення дітей Дар'я Герасимчук, 272 заклади, де цілодобово перебувають діти, віднесені до категорії потенційно дуже небезпечних. В окремих районах тривають бойові дії: деякі з цих закладів евакуйовано за кордон, деякі в безпечніші райони України» [11]. Крім того, з 1 серпня 2022 року запрацює єдина інформаційна платформа «Діти війни» для збору та щоденного оновлення всієї інформації та статистики щодо дітей, постраждалих під час бойових дій в Україні. За словами Дар'ї Герасимчук, «ця платформа стане основним джерелом інформації для громадян, журналістів та правоохоронних органів, які хочуть допомогти таким дітям»[12].

Як бачимо, перелік міжнародних злочинів, пов'язаних з порушенням прав дітей під час збройних конфліктів, дуже великий. Водночас, зважаючи на те, що вони вже є об'єктами розслідування прокуратури Міжнародного кримінального суду, Генпрокуратури та інших правоохоронних органів України та іноземних держав (Латвія, Німеччина, Литва, США) воєнні злочини, вчинені високопосадовцями та військовослужбовцями Російської Федерації щодо дітей на території України, були розслідувані на належному рівні та винних притягнуто до відповідальності. Таким чином, захист

прав дітей у збройних конфліктах нині є нормою міжнародного права, нормами Загальної конвенції з гуманітарного права, глобального та глобального Регулюється регіональними договорами.

А також норми міжнародного звичаєвого права. Незважаючи на суттєві зміни у напрямку вдосконалення законодавчих актів, що регулюють захист прав дитини, правових норм, які б регулювали деталі захисту прав дитини в умовах воєнного стану, в Україні на сьогодні мало. Крім того, існують серйозні проблеми з правоохоронною практикою та ефективністю реагування. Ми є Офісом дитячого омбудсмена (незалежного від уряду, Pr Resident, Society), єдиного державного органу, відповідального за захист прав дітей як у мирний, так і воєнний час, діяльність якого регулюється законодавством. , дотримуємося принципу прозорості. Крім того, щоб уникнути протиріч і належним чином забезпечити захист прав дітей у ситуаціях збройних конфліктів, національні закони необхідно якнайшвидше привести у відповідність до міжнародних норм. Відсутність системності у викладі негативно впливає на дотримання та виконання цих міжнародних угод державами.

Перспективою подальших наукових досліджень, на нашу думку, є аналіз міжнародного позитивного досвіду в контексті внутрішнього вдосконалення сфери захисту прав дитини в Україні в правових умовах. Подальші наукові дослідження – у режимі воєнного стану.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. ст. 141. 2. Дитинство під рушницею: Права дитини в умовах збройного конфлікту на сході України: Наукове видання / О.А. Віда, А.Б.Брага, А.П.Бущенко, О.А.Мартиненко, П.І.Пархоменко, М.Г. В.

Тарабанова. Українська Гельсінська спілка з прав людини. К., КІТ, 2016. 82 с.

3. Міжнародне право: Навч. Посібник / Загальне видання. Бромєнський М.В. Київ: Юлінком Інтер, 2005. 335 с URL: <http://www.twirpx.com/file/862113>.

4. Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_021

5. Щебетун І. С., Михайліна Т. В. Захист прав дітей на окупованих територіях: міжнародний досвід та українські реалії. політичного життя. 2019. № 2. С. 34.

6. Женєвська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Текст.

7. Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей від 25 жовтня 1980 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_188#Текст.

8. Рашєвська К. Повернення викрадених Росією дітей: вимоги URL: <https://blog.liga.net/user/krashevskia/article/povernennya-vikradenih-rosieyu-ditey-conditio-sine-quanon>.

9. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III (зі змінами від 08.06.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Текст>.

10. Уряд створив Координаційний штаб із захисту прав дитини в умовах воєнного стану. урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-stvoriv-koordinacijnij-shtab-dlya-zahistu-prav-ditej-v-umovahvoennogo-stanu>.

11. Про порушення та захист прав дітей під час війни - Коментар Офіційного радника Президента України Дарії Герасимчук URL: <http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=98849>.

12. Створення платформи для надання інформації про постраждалих українських дітей. URL:

<https://vagomo.com/stvoryat-platformu-z-informacziyeyu-pro-postrazhdalyh-ukrayinskyh-ditej.html>.

*Білорус Д.М.,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
2 курсу ННІ №1 НАВС,
Бухтіярова І.Г.,
кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного
управління та адміністрування НАВС*

МЕТОД ЗАОХОЧЕННЯ В ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ

Методами публічного адміністрування є певні способи практичного виконання суб'єктами публічної адміністрації своїх адміністративних зобов'язань, що відповідають характеру й обсягу наданої їм компетенції. Метод заохочення є одним з найефективніших інструментів адміністративного права, він слугує для забезпечення дотримання правил і норм, а також для стимулювання позитивної поведінки громадян та підприємств [1]. Метод заохочення сприяє забезпеченню законності і дисципліни як у діяльності публічної адміністрації, так і у її відносинах з громадянами за допомогою впливу на їх свідомість та інтерес через використання моральних і матеріальних заходів з метою стимулювання їх до правомірної поведінки. За допомогою заохочення публічна адміністрація здійснює цілеспрямований вплив на інтереси осіб, формує їхню зацікавленість у здійсненні позитивних дій, чим спонукають громадян активізувати свої можливості. Цей метод може включати в себе надання привілеїв, знижок на податки та інших пільг, в залежності за які досягнення та в якій сфері вони були надані.